

Głubczyce, dnia 9 czerwiec 2020 r.

OA.0003.5.2020

Pani
Elżbieta Słodkowska
Radna Rady Miejskiej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Głubczycach odpowiada na Interpelację z dnia 22.05.2020r. (data wpływu do OPS 25.05.2020r.) Radnej Rady Miejskiej Pani Elżbiety Słodkowskiej:

Mając na uwadze fakt, że w naszym kraju nadal trwa stan epidemii wprowadzony od dnia 20 marca br. i związane z tym zawieszenie działalności wielu placówek oraz ograniczenie funkcjonowania urzędów, instytucji, przychodni itp. informuję:

Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze (SUO) kończą się w maju, gdyż umowa z firmą realizującą te usługi została zawarta na okres do 31.05.2020r. Data ta wynika z tego, że środki na ten cel otrzymane od Wojewody Opolskiego zabezpieczyły te potrzeby na wskazany okres. Niewykorzystane środki będą przeznaczone na SUO w kolejnych miesiącach. Ogłoszenie nowego przetargu wynika z obowiązku przestrzegania przepisów prawa m.in. stosowania ustawy Prawo Zamówień Publicznych, ustawa o finansach publicznych.

Problem z ciągłością realizacji SUO nie leży po naszej stronie, ale wynika z tego że Wojewoda nie określa kwoty dotacji na cały rok na ten cel, a jedynie kwartalnie i dodatkowo zobowiązując nas do planowania środków w sposób celowy, oszczędny, wynikający tylko z realnych potrzeb i w myśl obowiązujących przepisów. Nie wiemy ile wniosków od rodziców wpłynie na świadczenie SUO, jaka będzie liczba godzin zalecana przez lekarzy i jaka będzie kwota jednej godziny zaproponowana przez oferenta. Stąd trudności z przygotowaniem przetargu. W dużej mierze o wykorzystywanych godzinach SUO decydują sami rodzice.

Miesiące	Godziny przyznane przez OPS	Godziny wykorzystane
Styczeń 2020r.	260	131,5
Luty 2020r.	340	231
Marzec 2020r.	420	145
Kwiecień 2020r.	420	90

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych OPS nie może zaciągać zobowiązań powyżej kwoty planu finansowego. A zatem niemożliwe jest zrobienie przetargu na cały rok i podpisanie umowy na cały rok. Takie rozwiązanie byłoby też z korzyścią dla nas, gdyż w obecnym stanie musimy kilka razy w roku ogłaszać przetarg, co jest dla nas uciążliwe. Nie mamy w OPS osobnej komórki, która zajmowałaby się tylko przetargami. Pracownicy robią to jako dodatkowe zadanie. Pracownik, który przygotowywał procedurę od 26.02.2020r. do dnia dzisiejszego przebywa na zwolnieniu lekarskim. Druga osoba odeszła z pracy w OPS.

W związku z trwającą epidemią w kraju nasz OPS też boryka się z brakami kadrowymi. Pracownicy przebywają na zasiłkach opiekuńczych, zwolnieniach lekarskich, a

czasami muszą iść na urlop, aby odpocząć. Cała ta sytuacja sprawia, że obecnie warunki pracy są bardzo trudne.

Na czas trwania epidemii na OPS nałożono wiele nowych zadań związanych z pomocą osobom w kwarantannie domowej oraz osobom starszym i niepełnosprawnym, szczególnie samotnym. Codziennie do godz.12.00 przesyłaliśmy do Wojewody meldunki o liczbie osób objętych kwarantanną domową i udzieloną im pomocą. Co chwilę zmieniające się wytyczne i procedury nie ułatwiały nam pracy. Przez ten cały czas OPS realizował także dotychczasowe zadania i na bieżąco wypłacał wszystkie należne świadczenia.

Wojewoda Opolski od dnia 12 marca 2020r. polecił zawiesić działalność placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty. Z dniem 14.03.2020r. w celu minimalizacji możliwości wystąpienia bądź rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 Wojewoda Opolski polecił, aby specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczyć w sytuacji bezwzględnej konieczności.

Od firmy realizujące SUO otrzymaliśmy maila, że z troski o zdrowie i życie podopiecznych oraz pracowników, w porozumieniu z rodzicami dzieci z dniem 25.03.2020r. do odwołania zawieszają realizację SUO.

Pismem z dnia 23.04.2020r. (data wpływu do OPS 30.04.2020r.) Wojewoda poinformował, że w aktualnej sytuacji ogłoszonego stanu epidemii jest zasadne świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie zdalnej.

Pismem z dnia 22.05.2020r. (data wpływu do OPS 25.05.2020r.) Wojewoda poinformował OPS-y, że w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej podjęto decyzję o możliwości przywrócenia pełnego świadczenia usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Jednakże stosowne decyzje w tej sprawie pozostawiono odpowiednim jednostkom.

Ponadto informujemy, że specjalistyczne usługi opiekuńcze nie należy mylić z rehabilitacją leczniczą. SUO są świadczeniem z pomocy społecznej i do ich przyznania obowiązują takie przepisy jak do wszystkich świadczeń z pomocy społecznej.

SUO są realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej i Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U.Nr189 poz.1598 ze zm.) w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.Nr210 poz.2135 ze zm.).

Zgodnie z art.18 ust.1 pkt.3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.z2019r. poz.1507 ze zm.) do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Środki na realizację zadania zapewnia budżet państwa.

W myśl art.50 ust.1 wyżej cyt. ustawy: usługi przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ustawodawca do SUO zaliczył:

- a) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania
- b) motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji
- c) prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych
- d) wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:
 - samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętność utrzymania i prowadzenie domu
 - dbałość o higienę i wygląd
 - utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną
 - wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego
 - korzystanie z usług różnych instytucji.

SUO to także rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu:

- zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii
- współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej z SUO,

ale w zakresie nieobjętym przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Wniosek o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej, a zatem także SUO, podlega rozpoznaniu w trybie przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz stosowanych odpowiednio na podstawie art.14 kpa. W postępowaniu tym OPS zobowiązany jest stosować podstawowe zasady procedury administracyjnej określone w art.7, art.77§1 i art.80 kpa.

Z powołanych wyżej przepisów jednoznacznie wynika, że OPS w sprawie o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej obowiązany jest w postępowaniu wyjaśniającym podejmować wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz dokładnego wyjaśnienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywatela, w szczególności zebrania i rozpatrzenia w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego oraz oceny na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona i jaki ma wpływ na indywidualną sprawę.

Dopiero ustalone w takich warunkach fakty mogą być uznane za udowodnione i stanowić materiał dowodowy będący podstawą faktyczną, niezbędną do wydania decyzji. Pod pojęciem materiał dowodowy należy ogół dowodów, których zebranie jest konieczne dla dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy. Postępowanie dowodowe nie może zostać zakończone dopóki OPS nie ustali czy stan faktyczny przewidziany w normie prawnej wystąpił czy też nie w rozpoznawanej sprawie. Zgodnie z art.80 kpa na podstawie całokształtu materiału dowodowego ocenia się czy dana okoliczność została udowodniona.

Z treści przepisów ustawy o pomocy społecznej wynika wprost, że usługi są przyznawane w przypadku spełnienia ustawowych przesłanek. Niemniej jednak decyzje w sprawie tych usług mają charakter uznaniowy zarówno w zakresie rozmiaru przyznanego świadczenia, jak też w części odnoszącej się do okresu i miejsca świadczenia.

Ponadto wyznacznikami ustalenia zakresu przyznania SUO są - z jednej strony – rozmiar potrzeb i sytuacja wnioskodawcy, a z drugiej strony – możliwości finansowe OPS.

Wydanie decyzji w przedmiocie przyznania pomocy w formie SUO musi być poprzedzone wyjaśnieniem rzeczywistej sytuacji rodziny, nie tylko sytuacji materialnej, ale sytuacji życiowej wnioskodawcy i jego rodziny, czyli stanu zdrowia i ograniczeń z tym

związanych, sytuacji mieszkaniowej, kosztów utrzymania i opłacenia niezbędnych leków, środków medycznych i usług bez których nie jest w stanie funkcjonować.

Powyższe pokazuje jak osoby korzystające z SUO są w bliskim kontakcie z osobami wykonującymi te usługi, a zatem są bardzo narażone na zakażenie COVID-19. Dlatego też na bieżąco śledziliśmy komunikaty o sytuacji w kraju i zastanawialiśmy się kiedy ogłaszać nowy przetarg. Ponadto informuję, że rozpisanie nowego przetargu nie oznacza, że SUO będą już w pełni realizowane. Może się bowiem zdarzyć, że sytuacja w kraju wymusi wstrzymanie realizacji SUO. Nikt nie wie, jak długo trwać będzie epidemia i czy nagle nie nastąpi wzrost zachorowań.

Przetarg na SUO został ogłoszony w dniu 26.05.2020r., a rozpoczęcie umowy zaplanowano od 08.06.2020r. Od maja br. przyjmowane są już wnioski od rodziców.

BURMISTRZ

mgr inż. Adam Krupa